

معرفی گزیده‌های از منابع مرتبط با روش‌های تحقیق

بشر، راهنمای استفاده از کتاب‌های درسی و مرجع، نحوه‌ی استفاده از مجلات علمی، کتابخانه و طرز استفاده از آن، انواع گزارش‌های علمی، مراحل انجام بررسی علمی و تهیه‌ی گزارش، مفهوم تحقیق، قسمت‌های عمده‌ی یک گزارش علمی، تنظیم رتوس مطالب متن گزارش، مأخذ نویسی، طرز مشخص نمودن مأخذ در متن گزارش، نوشتن متن گزارش، تهیه‌ی نسخه‌ی نهائی گزارش و سرانجام ارزیابی یک گزارش علمی.

۶- **سلیتز و دیگران. روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی (جلد اول). ترجمه‌ی خسرو مهندسی. مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات اجتماعی، ۱۳۴۴. ۴۶۳ ص، کتابنامه. واژه‌نامه. فهرست راهنما.**

این کتاب جزء اولین کتاب‌های فارسی روش تحقیق است. کتاب حاضر در حقیقت ترجمه‌ی هشت فصل از کتاب اصلی است. عناوین فصل‌های کتاب که می‌تواند گویای محتوای کتاب باشند عبارتند از: جریان تحقیق، انتخاب و تدوین موضوع تحقیق، طرح تحقیق: مطالعات اکتشافی و توصیفی، طرح تحقیق: مطالعات مربوط به آزمایش فرضیه‌های علمی، بعضی از مسائل کلی اندازه‌گیری، جمع‌آوری اطلاعات: روش‌های مشاهده‌ای، جمع‌آوری اطلاعات: سؤالیه و مصاحبه، جمع‌آوری اطلاعات: روش‌های پروژکتیو و روش‌های غیرمستقیم دیگر.

۷- **فنائیان، لقاءالله. روش تحقیق و نگارش رساله؛ راهنمای دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات عالی آموزشی و پژوهشی در کار تهیه‌ی پایان‌نامه. گزارش نیمسال و سایر رساله‌های علمی. ۱۳۵۱. ۱۶۵ ص. کتابنامه.**

در این کتاب نکاتی که هر محقق در برخورد با جنبه‌های مختلف تحقیق باید رعایت کند، آورده شده است و تنها چند صفحه‌ای به روش‌های تجربی تحقیق، مثل مصاحبه و پرسشنامه، اختصاص داده شده است. هدف نویسنده آشنا کردن دانشجویان و محققین تازه‌کار با مفهوم تحقیق، انتخاب موضوع، استفاده از کتابخانه، یادداشت‌برداری، زیرنویسی و گزارش نویسی است.

۸- **محمدی نژاد، حسن. الفبای پژوهش. تهران، ۱۳۵۶. ۶۱ ص.**

این کتاب در سه بخش تنظیم شده است: اول، شیوه‌ی تنظیم مطالب و نگارش پایان‌نامه، گزارش درسی، کتاب و گفتار؛ دوم، زیرنویسی و سوم، پژوهش و مطالعه در کتابخانه. دو بخش نخست به آئین گزارش نویسی مربوط می‌شود و بخش سوم در رابطه با روش مراجعه به اسناد و مدارک است.

۹- **محمدی نژاد، حسن. روش‌های تحقیق و آمار در علوم سیاسی و جامعه‌شناسی. ۱۳۵۴. ۳۷۹ ص. واژه‌نامه در متن.**

مطالب این کتاب با کتاب‌های متعارف روش تحقیق فارسی تفاوت دارد. در مجموع می‌توان گفت مطالب تازه‌ای در این کتاب هست که در کتاب‌های دیگر نمی‌توان یافت. در عین حال از آن به عنوان یک کتاب کاملاً مقدماتی و خودآموز نمی‌توان استفاده کرد. در بخش اول، نویسنده به طور خلاصه مکتب رفتارگرایی را به عنوان پشتوانه‌ی نظری روش‌های تحقیق تجربی مورد بحث قرار داده است، سپس اصلاحات مفهوم، متغیر، انواع متغیر، قانون، پیشنهاد، فرضیه، تئوری یا نظریه، پیش‌گویی، اعتماد، تعریف عملی، جمعیت آماری، نمونه، پارامتر و استاتستیک را - که از مهم‌ترین اصلاحات تحقیق تجربی هستند - تعریف کرده است. در فصل بعد درباره‌ی طرح تحقیق و موضوع تحقیق و

۱- **آریان پور، ا. ح. پژوهش. تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۸. ۸۷ ص. کتابنامه.**

از قدیمی‌ترین کتاب‌های این زمینه است. شامل مطالب کلی و مفیدی است که اطلاع از آن بر هر محقق لازم است. از روش‌های معمول تحفیف (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده و...) در این کتاب پخش نشده است. اما کتاب درباره‌ی پژوهش‌نامه‌نویسی مطالب سودمندی را شامل است. دیگر مباحث کتاب عبارتند از: زمینه‌ی کار پژوهنده، ابتکار، نقش پژوهش، مسئله‌گزینی، مسئله‌کاو، شیوه‌گزینی، سند‌گزینی، بررسی، یادداشت‌برداری، نقادی، نتیجه‌گیری، واری، رده‌بندی و بازنگری.

۲- **خدادوست، طاهره. تحقیق، مأخذشناسی و گزارش نویسی. دانشگاه تهران، دانشکده‌ی علوم اداری و مدیریت بازرگانی، ۱۳۵۵. ع + ۱۹۲ + ۲۰ + ۲۰ ص. کتابنامه.**

چهار فصل از یازده فصل کتاب، منحصراً اختصاص به روش‌های تحقیق دارد. مطالب مربوط به پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه و کتابخانه زیر فصل «مأخذ و منابع و وسایل تحقیق» آمده است. سرفصل دیگر مربوط می‌شود به مراحل تحقیق و انتخاب موضوع، تعیین میزان و نوع اطلاعات لازم، نمونه‌گیری و تجزیه و تحلیل اطلاعات. فصل‌های دیگر کتاب پیرامون انواع تحقیق، گزارش تحقیق، انتخاب اطلاعات و ترکیب مطالب، تنظیم نهائی رساله، تحقیق گروهی و گزارش‌های اداری به بحث می‌پردازند. در فصل تنظیم نهائی رساله، کلیاتی از قوانین ویرایش و دستور زبان نیز آورده شده است.

۳- **خرسند، غلامحسین. اصول روش تحقیق و کاربرد کامپیوتر.**

پارهای از مطالب این کتاب مثل مسائل روانی پاسخگویان، در کتاب‌های مشابه دیده نمی‌شود. نویسنده در رابطه، روش پرسشگری (مصاحبه)، گرایش‌های اجتماعی مصاحبه شونده‌گان و نقش‌های مختلف آنها را بیان می‌کند. مباحث دیگر عبارتند از: مسیر کلی تکوین یک تحقیق، هدف تحقیق، عنوان تحقیق، پرسشنامه، تست کردن پرسشنامه، روش‌های استخراج و نکات مهم تحقیق، عنوان تحقیق، جامعه‌ی آماری تحقیق، تعیین روش نمونه‌گیری، تعیین روش استخراج، تهیه‌ی فیش و پرسشنامه، کدبندی سؤالات، تدارک برنامه‌ی کامپیوتر. بخش دیگر مطالب کتاب درباره‌ی کامپیوتر است. در این بخش چکیده‌ای درباره‌ی کامپیوتر و ساختمان آن ارائه شده است.

۴- **خواجه نوری، عباسقلی. روش تحقیق. مؤسسه‌ی آموزش عالی آمار، ۱۳۵۱. ۲۰۲ ص. ۱۴ + ۸ کتابنامه، واژه‌نامه + فهرست راهنما.**

این کتاب شامل گفتارهایی است درباره‌ی مسائل اجرائی تحقیق و سازمان گروه تحقیق، فلسفه‌ی تحقیق، روش‌های تجربی تحقیق، مراحل تحقیق توصیفی و تحلیلی، تجزیه و تحلیل اطلاعات و تأثیر متقابل و رفتن به نقطه‌ی اپتی مم. بخش عمده‌ی کتاب اختصاص به روش‌ها و مثال‌های آماری دارد. از جمله مسائل مورد بحث، بررسی گرافیکی، دیگرام پراکنش، روابط صعودی و نزولی خط مجانبدار برنامه‌نویسی خطی است. در پایان بعضی از فصول، تمریناتی داده شده و یک نمونه تحقیق در انتهای کتاب ارائه شده است.

۵- **سلمان زاده، سیروس. راهنمای مطالعات علمی دانشجویان. اهواز، دانشگاه اهواز، ۱۳۵۰. ۱۰۲ ص. ۹+۴ کتابنامه.**

این کتاب مجموعه‌ای است از راهنمای‌های آموزشی در زمینه‌ی عوامل مؤثر در استفاده از وقت، یادداشت‌برداری از کنفرانس‌ها، روش مطالعه‌ی مؤثر، لزوم آشنایی با دانستی‌های

فرضیه و انواع فرضیه، مثل: فرضیه‌ی تخمینی، فرضیه‌ی ارتباطی و فرضیه‌ی نفی کننده و تعریف‌های عملی، نمونه‌گیری، جمع‌آوری اطلاعات و ... مطالبی آورده است. در دو بخش بعد، نمونه‌گیری و منطق نمونه‌گیری تصادفی و محاسبه‌ی اندازه‌ی این نمونه‌ها مورد بحث قرار گرفته است. آنگاه از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات مثل مصاحبه، مشاهده و پرسشنامه و انواع تجزیه و تحلیل، سخن رفته است. در فصل «طرز تهیه و تدوین پرسشنامه»، انواع سؤالات مثل سؤالات شناسایی، سؤالات جهت‌ی، سؤالات باز و بسته، سؤالات دو جوابی و چند جوابی و ... و اصول پرسشنامه‌نویسی، مثل: اصل تکامل، اصل صراحت و ... مطرح شده است. بخش‌های بعدی که تقریباً نیمی از کتاب را تحت پوشش خود قرار می‌دهد، به مسائل آماری، اندازه‌گیری، تجزیه و تحلیل اطلاعات (جدول توزیع و نمودار)، مقیاس‌های پیوستگی و پراکندگی و منحنی نرمال و آزمایش‌های آماری همبستگی و گسترش اختصاص دارد.

۱۰- **مدرسه‌ی عالی کشاورزی همدان، گروه‌های آموزشی ترویج و تعاون. مختصری در جهت شناخت روش‌های تحقیق و تنظیم پرسشنامه به مدد علم آمار، کتاب اول. ۱۳۵۳. ۶۱ ص. ۸ کتابنامه.**

همان‌طور که از عنوان برمی‌آید، در این نوشته مطالب محدود در مقدمات آمار و روش‌های تحقیق عرضه شده است. تعریف و مراحل تحقیق روش مونوگرافی، روش نمونه‌گیری و انواع آن و روش تهیه‌ی پرسشنامه، چگونگی به دست آوردن مدارک، مشاهده و مصاحبه، از جمله مطالبی است که به طور مختصر مورد بحث قرار گرفته است.

۱۱- **مصدق، حمید. مقدمه‌ای بر روش تحقیق، جلد اول. مدرسه‌ی عالی مدیریت کرمان، ۱۳۶۰ ص. کتابنامه (بعد از هر فصل)، واژه‌نامه (در متن). فهرست راهنما.**

مطالب کتاب شامل کلیات روش تحقیق است. به تعبیر نویسنده در این مجلد تنها به مباحث نظری پرداخته شده است. در بخش اول، مسئله‌ی شناخت و تفکر، استدلال، قیاس، استقراء، تمثیل، مفهوم و مصداق و تفکر منطقی و روش مطرح شده است. طبقه‌بندی علوم و سیر تاریخی آن و انواع طبقه‌بندی در بخش بعدی مورد بحث قرار گرفته است. در بخش سوم، تعریف تحقیق، هدف و موضوع تحقیق و انتخاب موضوع و مراحل تحقیق و فرضیه و نقش ریاضیات در تحقیق بررسی شده است. و سرانجام در بخش آخر، بیان، الفاظ، درک مفهوم، لفظ حقیقی و مجازی، تعریف، ایجاز، صراحت بدهت، تحلیل، ترکیب و تفاوت قضایای تحلیلی و ترکیبی آورده شده است.

۱۲- **مهرداد، جعفر، پروین کجوری. روش تحقیق. کانون تربیت شیراز، ۱۳۶۱. ۲۶۷ ص. ۱۱+۲ کتابنامه، واژه‌نامه، فهرست راهنما.**

مؤلفین از تاریخچه تحقیق و مفهوم آن آغاز کرده‌اند و در اغلب فصل‌ها به تاریخ علم و فلسفه‌ی علم گریزی زده‌اند. در فصل‌های دیگر از تشابه روش‌های حقوقی و علمی، کتابخانه و خدمات اطلاعاتی، انواع فعالیت‌های تحقیقی، انتخاب مسئله، فرضیه، تحقیق سندی، روش تجربی، روش توصیفی، سرگذشت پژوهی، تحلیل داده‌های آماری و ارائه‌ی گزارش تحقیق، سخن رفته است. طولانی‌ترین فصل کتاب، فصل تحلیل داده‌های آماری است. کتاب گذشته از آنکه می‌تواند مورد استفاده‌ی دانشجویان قرار گیرد، حاوی مطالبی خواندنی برای خوانندگان دیگر است.

۱۳- **نیوی، بهروز. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی. تهران، کتابخانه‌ی فروردین، ۱۳۵۵. ۲۲۲ ص. کتابنامه (در متن). واژه‌نامه (در متن).**

از قدیمی‌ترین کتاب‌های روش تحقیق به زبان فارسی است که برای تدریس دو واحد درسی دانشگاهی تدوین شده است. از تعریف علم و طبقه‌بندی علوم آغاز می‌کند تا به عناصر اصلی روش علمی تحقق، طرح‌های تحقیق، مراحل روش علمی تحقیق و روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، اندازه‌گیری و طرز تهیه و نوشتن گزارش تحقیق یا کتاب بپردازد. مطالب نظری کتاب بیشتر از مثال‌های عینی آن است، از این جهت شباهت به یک کتاب‌دستی یا راهنما دارد.

جامعه‌شناسی

۱۴- **دکامپ، پل. جامعه‌شناسی تجربی. تبریز، نوبل. ۱۳۵۴. ۳۷۹ ص.**

عنوان فرعی این کتاب «روش‌های جامعه‌پژوهی» است. دو فصل این کتاب - تقریباً نیمی از آن - اختصاص به مسائل تحقیق در جامعه‌شناسی دارد. از آن به عنوان یک کتاب روش تحقیق صرف نمی‌توان استفاده کرد؛ اما مطالب آن روشنگر پاره‌ای از جنبه‌های نظری تحقیق جامعه‌شناسی است. عمده مسائل مورد بحث عبارتند از: پژوهش علمی، وضع تئوری شامل ترکیب، طبقه‌بندی و سیستم بخشی، پژوهش رویدادها، تک‌نگاری، مشاهده‌ی تحلیلی، راه‌های غیرمستقیم، استفاده از علوم ریاضی، پژوهش در یافته‌ها، نقش انگاره، فهرست در یافته‌های اجتماعی، برهان‌های ریاضی، برهان‌های غیر ریاضی، تجربه در جامعه‌شناسی و قوانین جامعه‌شناسی.

۱۵- **دورکیم، امیل. قواعد روش جامعه‌شناسی. ترجمه‌ی علیمحمد کاردان. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۵. ۱۷۴ ص.**

این کتاب از آثار کلاسیک جامعه‌شناسی و روش تحقیق است. نویسنده، مطالب کتاب را تحت عناوین: واقعه‌ی اجتماعی، قواعد مشاهده‌ی وقایع اجتماعی، قواعد تشخیص وقایع پهنجار از ناپهنجار، قواعد تشکیل انواع اجتماعی، قواعد تبیین وقایع اجتماعی و قواعد حجت‌آوری آورده شده است. بعد از هر فصل، خلاصه‌ی آن فصل و در پایان نتیجه و خلاصه‌ی کتاب آمده است.

۱۶- **رفیع‌پور، فرامرز. کندوکاوها و پنداشته‌ها؛ مقدمه‌ای بر روش‌های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی. تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۰. ۴۴۷ ص. ۲۸۱ کتابنامه، واژه‌نامه (در متن).**

در این کتاب مسائل جدیدی در باب فلسفه‌ی تحقیق و روش‌شناسی و نظریه‌های شناخت، تئوری سازی، واژه سازی، انواع تعریف‌ها، انواع معرف‌ها، مسائل سنجش، سنجش از طریق طیف‌بندی، مقایسه‌ی زوجی، طیف تورستن، طیف لیکرت، طیف گوتمن، برش قطبین مصاحبه و پرسشنامه، روش طرح سؤال، نمونه‌گیری و استخراج اطلاعات و آزمایش فرضیه مطرح شده است. عمده مطالب کتاب، تکرار مطالب دیگر کتاب‌ها نیست. در پایان برخی از فصل‌ها، بحث و انتقاد در باب مباحث گفته شده، پیش کشیده شده است. زمینه‌ی اصلی کتاب، روش تحقیق در علوم اجتماعی است. مثال‌های هر فصل نیز از مسائل اجتماعی انتخاب شده است و از این نظر کتابی غنی است. نمونه‌ها و مثال‌های عینی که با دقت انتخاب شده، می‌تواند راهنمای خوبی برای تحقیقات اجتماعی باشد. بیشتر منابع مورد استفاده و معادل اصطلاحات به زبان آلمانی است.

۱۷- **مرتضوی، جمشید. روش‌های جامعه‌شناسی. تبریز، مؤسسه‌ی تحقیقات اجتماعی و علوم انسانی، ۱۳۵۲. ۴۲۹ ص. کتابنامه (۱۰ ص). فهرست روش‌ها، فهرست نام اشخاص، فهرست تابلوها و اشکال.**

در این کتاب، نویسنده ابتدا به قواعد و اصول مقدماتی جهت استقراء یک روش علمی می‌پردازد. آنگاه کلیاتی در باب تحقیقات جامعه‌شناسی و روش تحقیق عرضه می‌کند و بالاخره در بخش آخر که شامل نیمی از کتاب می‌شود، روش‌های تحقیق جامعه‌شناسی را مطرح می‌کند. در این قسمت از: مراحل تحقیق علمی، تعیین موضوع، ایجاد فرضیه، تشریح مفاهیم و تعاریف، مطالعات تحقیقی و اکتشافی، مشاوره، پرسشنامه، مصاحبه، تک‌نگاری، تحلیل ریاضی، روش‌های کمی، روش تبدیل مفاهیم به علامات (اندیس‌های تجربی)، تحلیل تجربی و روش‌های کیفی به طور مشروح سخن می‌رود. در فهرست روش‌های انتهای کتاب، ۴۲ روش آورده شده است که از آن جمله است روش بقایا، روش پهنایی، روش تحرکی، روش تشریح متواتر و تحلیل مجدد، روش تغییرات متقارن، روش تمایز، روش توافق، روش شناسایی عامیانه و ...

۱۸- **نرث وی، مری. درآمدی بر گروه‌سنجی و پویایی گروهی. ترجمه‌ی غلامعباس توسلی. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۵۴. ۱۴۹ ص. کتابنامه، واژه‌نامه (فرانسه). فهرست راهنما.**

و هدف‌های جغرافیایی، تقسیمات و موضوعات جغرافیا، ارکان تحقیق در جغرافیا، کجایی، موقع هندسی، موقع خصوصی، موقع عمومی، چگونگی مراحل تحقیق در بیان چگونگی، مراحل دانش‌اندوزی، شناسایی و هویت‌یابی پدیده‌ها، معرفت و شناسایی و تشخیص روابط و مناسبات عمومی و کلی پدیده‌ها، معرفت به روابط و علل پیدایش، همبستگی میان مناظر و چهره‌های سطح کره‌ی زمین، موضوع اصلی جغرافیای علمی، میزان به کار گرفتن روش‌های مورد استفاده در تحقیقات جغرافیایی، استقراء و قیاس، روش عینی، مشاهده و پرسشگری، روش تجزیه و تحلیل توزیعی، روش‌های تاریخی و باستان‌شناسی، روش‌های ریاضی و جمع‌آوری و کندوکاو در مدارک و اسناد آمده است. در کتاب دوم جغرافیای طبیعی، جغرافیای انسانی، اشتغالات روستایی (به جز کشاورزی)، مسکن روستایی، دیگر چهره‌های زندگی روستایی، مطالعه بهره‌بردارهای زراعی، شهر، مطالعه‌ی یک واحد یا بخش صنعتی و راه‌های ارتباطی مورد بررسی قرار گرفته است.

مطالعات روستائی و عشایری

۲۳- ورجاوند، پرویز. روش بررسی و شناخت کلی ایلات و عشایر. مؤسسه‌ی مطالعات و تحقیقات اجتماعی، ۱۳۴۴. ۲۷۶ ص. ۱۴+۳ کتابنامه. (پیوست: بارت، فردریک. چادرنشینی در کوهستان‌ها و فلات‌های آسیای جنوب غربی).

از محدود کتاب‌هایی است که در این زمینه به رشته‌ی تحریر درآمده است. شامل راه و روش‌های علمی تحقیق در ایلات و عشایر و مسائل آنهاست. مطالعه‌ی آن برای محقق عشایری روستایی و مردم‌شناسی می‌تواند سودمند باشد. برخی از مطالب آن عبارتند از: گفتاری چند درباره‌ی اهمیت بررسی و مطالعه‌ی ایلات و عشایر، وابستگی چادرنشینی و روستائیان، نومادیزم و زندگی ایلیاتی، روش بررسی جوامع چادرنشین و ایلات و عشایر شامل روش کلی بررسی، راه‌های هم‌جوار در مطالعه‌ی یک جامعه‌ی همبسته‌ی انسانی، چگونگی مشاهده و مراحل تحقیق، گروه تحقیق / خصوصیات فرد محقق، وسایل ثبت و یادداشت اشیاء و رویدادها، شیوه‌های تکمیلی، روش منوگرافی یک ایل.

۲۴- یانگ، شین پائو. راه و رسم پژوهش در روستا. ترجمه‌ی علیرضا آیت‌اللهی؛ بهناز نیک فرجام. دانشگاه شیراز، مرکز جمعیت‌شناسی، ۱۳۶۳. ۱۴۲ ص.

این اثر راهنمایی است مفید برای محققین روستایی. رؤس مطالب آن عبارتند از: جمع‌آوری اطلاعات و بررسی اجتماعی، مراحل اجرای یک بررسی، جمع‌آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل اطلاعات، روش‌های مشاهده، نمونه برداری، مصاحبه و پرسشنامه، مسائل پژوهشگری، زمینه‌های پژوهش.

۲۵- اختیار، منصور. روش بررسی گویش‌ها (بخش اول: صوت شناسی). ضمیمه‌ی مجله‌ی دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران، سال ۱۳۴۴، شماره‌های سال‌های ۱۲ و ۱۳. ۱۱۹ ص. واژه‌نامه.

از نظر موضوعی کتاب در ردیف کتاب‌های روش تحقیق در زبان و زبان‌شناسی قرار می‌گیرد. شامل مطالبی درباره‌ی انتخاب گویش، انتخاب سخن‌گو، ثبت گویش، مراحل ثبت گویش، طبقه‌بندی اصوات یک گویش، اجزاء متشکله‌ی زبان، دستگاه صوتی، صوت‌شناسی (آواشناسی)، رده‌بندی اصوات و اصول الفباء جهانی و علائم آن است.

۲۶- بسن یه، پیر. روش مردم‌شناسی. همکاری و ترجمه‌ی علیمحمد کاردان. تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۴۳. ۴۶ ص.

نویسنده در این کتاب به زبان ساده، روش‌های تجربی تحقیق مردم‌شناسی را توضیح داده است. وی که از کارشناسان یونسکو است، حاصل تجربه‌ی تدریس مردم‌شناسی خود را در کشورهای آسیایی شرح می‌دهد. مخاطب کتاب، دانشجویان آسیایی هستند که به عقیده‌ی نویسنده در این زمینه به زبان مادری خود کتابی ندارند. برخی از عناوین کتاب عبارتند از: موضوع و فنون مردم‌شناسی، صفات روحی و علمی مردم‌شناسی، فن سرشماری کلی، فن صورت‌شناسی (مورفولوژی)، فن دودمان‌نامه، فن موارد برگزیده و وسایل ثبت و ضبط وقایع. در همه‌ی موارد، مثال‌های روشن و تجربی به فهم و استفاده

گروه سنجی از روش‌های جامعه‌شناسی خرد (میکروسوسیولوژی) است و هدف آن بررسی و شناخت دقیق «گروه‌های محدود» است. نویسنده در آغاز، تاریخچه و نظریه‌ی عمومی گروه سنجی را عرضه می‌دارد، آنگاه به «گروه سنجی در عمل» می‌پردازد. در این قسمت، آزمون گروه سنجی و چگونگی تهیه‌ی آن، پیاده کردن آن و بررسی نتایج حاصله مورد بحث قرار می‌گیرد. در پایان به مسئله‌ی پویایی گروهی می‌پردازد. در قسمت ضمائم، چند موضوع برای پژوهش و تهیه‌ی گزارش گروه سنجی پیشنهاد می‌شود.

علوم تربیتی

۱۹- اوانز، ک. م. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم تربیتی. ترجمه‌ی محمدعلی فرجاد. الهام، ۱۳۶۱. ۱۳۰ ص. کتابنامه. واژه‌نامه (در متن).

مطالب این کتاب می‌تواند مورد استفاده‌ی محققین همه‌ی رشته‌ها، به خصوص علوم تربیتی قرار گیرد. عناوین فصل‌های آن عبارتند از: موضوع و چگونگی تحقیق، اقسام تحقیق، مقدمات لازم برای پژوهش، برنامه‌ریزی برای کار تجربی، تست‌ها و پرسشنامه‌ها، تحقیق اصلی، گزارش تحقیق، نمونه‌ی یک پرسشنامه‌ی پژوهشی، روش‌های آماری، روش‌های نمونه‌گیری.

۲۰- سیف نراقی، مریم؛ عزت‌الله نادری. روش‌های تحقیق در علوم انسانی با تأکید بر آموزش و پرورش. ۱۳۵۹. ۱۷۷ ص. ۲+۳۹ کتابنامه. (واژه‌نامه).

این کتاب، هم برای دانشجویان رشته‌های علوم انسانی و علوم تربیتی قابل استفاده است و هم برای دانشجویان دیگر رشته‌ها. مباحث مطرح شده عبارتند از: ماهیت و هدف‌های آموزش عالی و رابطه‌ی آن با تحقیق، تعریف نظریه، تعریف تحقیق، تحقیق بنیادی، تعریف فرض و انواع آن، ویژگی‌های تحقیق علمی، انتخاب و تنظیم موضوع تحقیق، تحقیق تاریخی، تحقیق توصیفی، تحقیق تداومی و مقطعی، تحقیق موردی و زمینه‌ای، تحقیق همبستگی یا همخوانی، تحقیق علی یا پس از وقوع، تحقیق تجربی حقیقی، تحقیق نیمه تجربی، تحقیق کاربردی در آموزش و پرورش، عدم کنترل عوامل ناخواسته و کاهش روانی در تحقیقات تجربی، انواع طرح‌های تحقیق تجربی: طرح‌های تجربی مقدماتی، طرح‌های تجربی حقیقی و طرح‌های نیمه تجربی، روش‌های جمع‌آوری اطلاعات: مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، استفاده از کتابخانه و طرز تهیه و نوشتن رساله یا پایان‌نامه‌ی تحقیقی. در هر فصل، خلاصه‌ای از مطالب آن فصل آورده شده است. پیشنهادها، شواهد و مثال‌های تجربی که غالباً در زمینه‌ی علوم تربیتی است، بهره‌دهی کتاب را بیشتر می‌کند.

جغرافیا و مطالعات شهری

۲۱- فرید، یدالله. مقدمه بر روش تحقیق شهرهای ایران. تبریز، مؤسسه‌ی تحقیقات اجتماعی و علوم انسانی، ۱۳۴۹. ۲۵۲ ص. کتابنامه. فهرست راهنما.

این اثر می‌تواند مورد استفاده‌ی محققین جغرافیا، شهرسازی، جامعه‌شناسی شهری و عمران قرار گیرد. مؤلف نخست نقش‌های مختلف شهر و جنبه‌های گوناگون شهرنشینی را مطرح کرده، آنگاه شیوه‌ی بررسی هر یک را عرضه کرده است. نیمی از کتاب به مسائل شهر و شهرنشینی در ایران اختصاص دارد. پارهای از مطالب مورد بحث عبارتند از: مطالعه‌ی شهر در محدوده‌ی طبیعی و ناحیه‌ای، کار و وظایف شهری، توسعه‌ی شهر در ادوار تاریخی، مطالعه‌ی تحلیلی در اجزاء شهر شامل چگونگی مطالعه‌ی بازرگانی و داد و ستد واحدهای صنعتی / محلات شهر / مسکن / و منطقه‌ی نفوذ شهر (حومه).

۲۲- ودیعی، کاظم. مقدمه بر روش تحقیق در جغرافیا و راهنمای مطالعات جغرافیایی و عمران‌های منطقه‌ای. دهخدا، ۱۳۴۸. ۲۷۹ ص. کتابنامه.

به بیان نویسنده، مخاطبین این کتاب، عبارتند از: دانشجویان، معلمان و پژوهشگران جغرافیا و برنامه‌ریزان طرح‌های عمران منطقه‌ای. کتاب در حقیقت به دو بخش مجزا (کتاب اول و کتاب دوم) تقسیم شده است. در کتاب اول، تعریف، محتوا، قلمرو و اصول

از مطالب کمک می‌کند.

۲۷- سامارین، ویلیام. زبان‌شناسی عملی؛ راهنمای بررسی گویش‌ها. ترجمه‌ی لطیف عطاری. مرکز نشر دانشگاهی. ۳۳۲ ص. کتابنامه. واژه‌نامه (انگلیسی به فارسی / فارسی به انگلیسی).

به گفته‌ی مترجم، زبان‌شناسی عملی نام شاخه‌ای از دانش نوین زبان‌شناسی است که به بررسی شیوه‌ها و تکنیک‌های عملی پژوهش زبانی اختصاص دارد. بدین لحاظ این کتاب بیشتر می‌تواند مورد استفاده‌ی محققین زبان قرار گیرد. دانشجویان مردم‌شناسی و قوم‌شناسی نیز می‌توانند از تکنیک‌های گفته‌شده، استفاده ببرند. به طور خلاصه، مطالبی که در این کتاب آمده، عبارتند از: عوامل انسانی در پژوهش در محل، مسائل مربوط به گویشوران اعم از گزینش، تربیت، تعداد و خصوصیات پیکره‌ی زبانی، تهیه و نگهداری پیکره، شامل تکنیک‌های لازم برای جمع‌آوری پیکره، نگهداری و شیوه‌ی به کارگیری پیکره، تکنیک استخراج قابل استفاده کردن جلسات کار، مقابله‌ی اطلاعات و روال‌های کار تجزیه و تحلیل در محل.

۲۸- نجوا، فرهنگ مردم و طرز گردآوری و نوشتن آن. ۱۳۴۷. ۸۰ ص. در این جزوه ضمن بحث در باب فولکور، طرح کلی برای کاوش فولکلوریک، یک منطقه ارائه می‌شود. این طرح به سه بخش، زندگی مادی، زندگی معنوی، زندگی اجتماعی تقسیم شده که در هر قسمت، نویسنده مقوله‌های مربوط به آن را آورده است. به عنوان نمونه در بخش زندگی مادی، آب و هوا، ساختمان‌های عمومی، خوارک و غذا، پوشاک، منزل، اسباب خانه، وسایل حمل و نقل، کار یا وسایل معیشت و درآمد و در بخش زندگی معنوی، لهجه‌ها و زبان‌های بومی، دانش عوام، حکمت عامیانه، هنرشناسی، جاودگری عوام و ... آورده شده است. آنگاه راجع به شیوه‌ی کار محقق و طرز مشاهده و گردآوری اطلاعات و استفاده از الفبای صوتی، نکاتی را یادآور شده است. در پایان نیز مطالبی درباره‌ی طرز نوشتن فرهنگ مردم بیان شده است.

تاریخ

۲۹- ذاکر، م. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در تاریخ. نشر آیت.

بخشی از این کتاب درباره‌ی تاریخ و فلسفه است و بخش دیگر درباره‌ی روش تاریخی. مباحثی که از جهت روش تحقیق می‌تواند مورد توجه قرار گیرد، عبارتند از: روش تحقیق، روش علوم تجربی، روش تحقیق تاریخ، بررسی تاریخ، روش شناخت، آثار مادی و آثار غیر مادی، آثار زائیده یا مولود، آثار زاینده یا مولد، روایات و متون تاریخی.

۳۰- قائم مقامی، جهانگیر. روش تحقیق در تاریخ‌نگاری. انتشارات دانشگاه ملی ایران، ۱۳۵۸. ۱۴۴ ص. ۱۲+۲۷ کتابنامه. واژه‌نامه (در متن). فهرست راهنما.

موضوع این کتاب اختصاصی است و نویسنده کوشش کرده کلیات روش تحقیق را برای دانشجویان و محققان تاریخ ملموس گرداند. اصطلاحات کلیدی کتاب مثل: پژوهش، تاریخ، محقق، مورخ، وقایع نگار و روش تحقیق در آغاز تعریف می‌شوند. مباحث دیگر کتاب، طرح مقدماتی تحقیق، گردآوری اطلاعات، تصفیه، تعیین مسئله در پژوهش، تحلیل، تهیه‌ی طرح نهایی، تألیف و نگارش است. از نکات مثبت کتاب، وجود جداول زمان‌بندی پیشرفت پژوهش، نثر روان، مثال‌های تاریخی و ضمائ آن است. این ضمائ به ترتیب عبارتند از: منابع تاریخ‌نویسی، تأثیر تاریخ در روابط ملتها، تبدیل تقویم‌های مختلف به یکدیگر.

۳۱- قائم مقامی، جهانگیر. مقدمه‌ای بر شناخت اسناد تاریخی. تهران، انجمن آثار ملی، ۱۳۵۰. ۴۹۸ ص. ۱۵+۱۶۰ کتابنامه. فهرست تصاویر، فهرست کتاب‌ها، رسالات و مقالات، فهرست اصطلاحات اجتماعی و اداری، فهرست عمومی اعلام.

این کتاب در رابطه با روش تحقیق تاریخی و یا روش مراجعه به اسناد و مدارک است. در فصل اول به منابع و مأخذ تحقیق شامل: منابع ذهنی یا نقلی، منابع باستان‌شناسی، منابع تصویری، منابع کتبی و منابع آرشیوی و اهمیت منابع آرشیوی و یا اسناد تاریخی،

ترکیبات اسناد، آداب نگارش و تنظیم و صدور اسناد و بررسی و تحقیق درباره‌ی اسناد سخن می‌رود.

پزشکی

۳۲- اشراقی، رحمت‌الله. اصول و روش اپیدمیولوژی (روش تحقیق در علوم پزشکی). دانشگاه مشهد، ۱۳۴۷. ۳۰۶ ص. ۳۰ کتابنامه. واژه‌نامه (در متن).

اپیدمیولوژی یا همه‌گیری‌شناسی شاخه‌ای از علوم پزشکی است که در زمینه‌ی انتشار، علل شیوع، راه‌های مبارزه و پیشگیری بیماری‌ها تحقیق می‌کند. مطالب ارائه‌شده‌ی مربوط به روش تحقیق در این کتاب در رابطه با همه‌گیرشناسی است. در قسمت اول، کلیات همه‌گیرشناسی و در قسمت دوم روش تحقیق در همه‌گیرشناسی مورد بحث قرار می‌گیرد. در این بخش از متد اپیدمیولوژی، روش‌های تحقیق در اپیدمیولوژی، جمع‌آوری اطلاعات، تنظیم و بررسی اطلاعات، مقیاس‌ها و میزان‌های متداول در اپیدمیولوژی، سنجش فرضیه، مفهوم علت از نظر اپیدمیولوژی، بررسی و تجزیه و تحلیل اطلاعات، اپیدمیولوژی توصیفی، متغیرهای اصلی در اپیدمیولوژی توصیفی، اپیدمیولوژی تحلیلی، طرق انجام مطالعات اپیدمیولوژی تحلیلی، تجزیه و تحلیل اطلاعات در اپیدمیولوژی تحلیلی و اپیدمیولوژی تجربی سخن می‌رود.

مطالعات مذهبی

۳۳- حسین نژاد، ق. روش تحقیق مفهومی در متون اسلامی. تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۵۷. ۸۴ ص.

نویسنده در مقدمه توضیح می‌دهد که عنوان دیگر این اثر می‌تواند «روش‌های متن‌شناسی» باشد که منظور از آن مجموعه اصول و قوانینی است که ما را در راه رسیدن یا هر چه نزدیک‌تر شدن به «واقع» گفتار مورد نظر (که در این دفتر، متون اسلامی است) یاری کند. موضوع روش‌های متن‌شناسی، راه‌های بررسی و شناخت واژه‌ها و عبارات از لحاظ مفاهیم مختلف آنها و انتخاب صحیح‌تر است. کتاب حاضر دارای سه بخش است. در بخش اول، ضمن طبقه‌بندی متون اسلامی، مهم‌ترین منابع این زمینه معرفی شده است. در بخش دوم شرایط اولیه‌ی محقق آورده شده است. این شرایط عبارتند از: اطلاع کافی از زبان عربی، آگاهی از عقاید و تحقیقات دیگران، داشتن اطلاعات تاریخی لازم و آزاد کردن خود از قید آراء و عقاید قبلی. عنوان بخش دیگر، اصول و روش‌های تحقیق و تفکر مستقل است که اختصاص دارد به تصحیح لفظی، تصحیح معنوی، توجه به ارتباط و پیوستگی متن، مرود تحقیق با متون دیگر، تحقیق در شرایط و موقعیت‌های خاص زمانی و مکانی متن، تجزیه‌ی موضوعی و تجزیه‌ی لغوی (واژه‌شناسی). ترکیب و ترجمه‌ی روان و کامل متن در قسمت تجزیه‌ی لغوی (واژه‌شناسی) که تاحدودی می‌تواند مورد توجه محقق زبان‌شناسی هم قرار گیرد، اصول زیر آورده شده است:

مراجعه به فرهنگ‌ها و معجم‌ها (مراجع لغوی) برای تحقیق در مفاهیم متلف واژه، پی‌گردی در متون و جمع‌آوری عبارات، رعایت تناسب تقارن و ترادف، رعایت تضاد، توجه به قواعد صرفی و نحوی (ضوابط و معیارهای زبان عربی)، توجه به آهنگ واژه‌ها و عبارات، بیان عبارتی مفاهیم مختلف و فهرست‌بندی آنها، انتخاب مفهوم مناسب، ترجمه یا معادل‌سازی و معادل‌یابی واژه.

۴۳- قائمی، علی. روش تحقیق در یک مکتب. قم، مرکز انتشارات دارالتبلیغ اسلامی، ۱۳۵۱. ۳۰۴ ص.

همان‌طور که از عنوان کتاب برمی‌آید، هسته‌ی مرکزی کتاب، ارائه‌ی آداب و روش‌های تحقیق در مکتب و جهان‌بینی‌هاست، نویسنده در مقدمه‌ی کتاب یادآور این نکته شده که مطالب ارائه‌شده در این اثر، روشی است که شخصاً در پیش گرفته است، البته از تجارب و گفته‌های دیگران نیز بهره برده است. کتاب در عین حال دربردارنده‌ی مطالبی است که می‌تواند مورد استفاده‌ی همه‌ی محققین قرار گیرد. اهم مطالب مورد بحث عبارتند از: نگاهی

می‌پردازد به اینکه تحقیق چیست، محقق کیست و حق بجه فعالست از دیدگاه لغت و اصطلاح و ضرورت تحقیق که مایه‌ی حیات علم است و کشف‌ها در سایه‌ی علم می‌باشد، بحث می‌کند.

در بخش سه و چهار کتاب به مراحل تحقیق و تحقیق فردی و جمعی پرداخته و محاسن و معایب هر یک را یادآور و نیازهایی که تحقیق از نظر سیاسی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی دارد و تجدید موضوع و اولویت مسائل مطروحه و تعیین قدرت تحقیق می‌پردازد.

در بخش هفت و هشت کتاب به روش‌های فقهی و موردی که مشاهدات مستقیم و غیر مستقیم و تک نگاری و روش پرسشنامه‌ای و مصاحبه و کیفیت انجام مصاحبه و روش پیگیری و مراحلی که هر یک باید تمام کند، بحث می‌کند.

در بخش ده و یازده کتاب به روش‌های کشفی، توافقی و اختلافات و تغییرات هم‌زمانی پرداخته و به روش‌های آماری و ضوابط آن و مقایسه و تطبیق و جامعه‌سنجی که هر کدام کاربرد خاص خودش را دارد، مطرح نموده است.

چهار بخش آخر کتاب به روش تاریخی و مسندی و طریقه‌ی بهره‌برداری از آن و سبک تدوین و تکمیل اطلاعات و تعیین سرفصل‌ها و ارائه‌ی نظریه و نقد آن و استخراج نتایج و در نهایت مراحل نهائی ارائه‌ی یک تحقیق از ویرایشگران کنترل‌ها از نظر جمله‌بندی و غیره پرداخته است. در پایان کتاب، به نتیجه‌گیری کلی از کل کتاب می‌پردازد.

نکات مثبت: کتابی مفید برای افرادی که به صورت ابتدائی می‌خواهند وارد تحقیقات شوند.

نکات منفی: اگر چه گفته شده کتاب یک کشف شخصی نیست و معجونی است از علم و تجربه‌ی خود و دیگران، ولی عملاً در متن کتاب کمتر از نظرات و روش‌های تحقیقی دیگران استفاده شده است و بیشتر کشف شخصی است.

از متون اسلامی و کلمات ائمه‌ی اطهار کمتر استفاده شده است یا اینکه نویسنده روش تحقیق را بر پایه مکتب‌شناسی نهاده است و مدارک آن در متن کتاب و یا پاورقی نیامده است که بر خلاف نظر خود مولف در متن کتاب است.

چگونه کتاب بخوانیم

مار تیمو - ادلر - چارتزون دورن

کتاب حاضر راجع به شیوه‌های مطالعه نمودن بحث می‌کند و معتقد است خواندن یک کتاب چهار نوع دارد که هر یک به ترتیب مکمل یکدیگر هستند. یعنی خصوصیات اولین نوع در دومی یا برجاست و دومی در سومی و الی آخر ... در حقیقت چهارمین و بالاترین نوع خواندن شامل تمام انواع دیگر نیز می‌شود.

در بخش اول: خواندن ابتدائی و خواندن اجمالی را به طور فشرده و مختصر توضیح می‌دهد. خواننده هنگام تسلط به این نوع، مقدمات هنر خواندن را فرا می‌گیرد و مهارت‌های اولیه‌ی خواندن را یاد می‌گیرد.

در بخش دوم، تأکید زیادی روی زمان می‌کند. در این نوع، زمان معینی برای خواندن مطالب مشخصی تعیین می‌کند، بنابراین راه دیگر توصیف دومین نوع خواندن این است که بگوئیم هدف این نوع، فهمیدن هر چه بیشتر مطالب کتاب در زمان محدود است، هدف از خواندن در این نوع، کسب اطلاعات کلی راجع به کتاب است. در بخش سوم، نوع خواندن راه، خواندن تحلیلی گویند، این نوع نسبت به نوع قبلی فعالیتی پیچیده‌تر و اسلوبی منظم‌تر دارد. خواندن تحلیلی، خواندنی عمیق و کامل است؛ اگر خواندن اجمالی بهترین و کامل‌ترین نوع خواندن در زمانی محدود است، خواندن تحلیلی، بهترین و کامل‌ترین نوع خواندن در زمانی نامحدود است. خواننده‌ی تحلیلی، باید در ضمن خواندن، سؤال‌های زیاد و سازمان یافته‌ای را در ذهنش مطرح کند و عمده‌ی این کتاب راجع به این نوع از خواندن بحث می‌کند. در این بخش روش‌هایی برای خواندن انواع مختلف کتاب‌های خواندنی را بیان می‌کند. مثل: کتاب‌های کاربردی، تخیلی، داستان، شعر، نمایشنامه، تاریخ، ریاضیات، فلسفه، علوم اجتماعی و ...

در بخش چهارم، چهارمین نوع خواندن را خواندن تلفیقی یا تطبیقی نام می‌برد که

به وضع موجود آثار و بررسی‌ها، محقق و تحقیق، ضرورت‌های تحقیق، دشواری‌های تحقیق در طریق اقدام به تحقیق شامل: تعیین موضوع، تحدید موضوع، شکافتن موضوع، انتخاب روش، بررسی از طریق مطالعه در محتوای مکتب شامل تهیه‌ی فیش و فهرست‌های موضوع، روش مطالعه، استخراج مطالب، جمع‌آوری اطلاعات شامل: مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، جمع‌آوری اطلاعات با روش‌های کشفی، روش‌های مقایسه‌ای، بررسی‌های تاریخی، روش‌های تحلیل شامل: روش توافقی و اختلاف، روش آماری، جامعه‌سنجی و بقایا، بررسی اطلاعات جمع‌آوری شده، تدوین و نگارش تحقیق. *

روش تحقیق در علوم اجتماعی

ریمون کیوی - لوک وان کامپنهود

کتاب حاضر، کتاب درسی دانشگاهی در زمینه‌ی روش تحقیق است. مؤلفان عقیده دارند تحقیق یعنی کشف مجهول و بنابراین اگر در مطالعه‌ی کشف مجهولی صورت نگیرد و یا پیشرفتی برای علم حاصل نشود، اسمش را نمی‌شود تحقیق گذاشت، برای رسیدن به چنین هدفی، مراحل توصیه شده است. اولین کار این است که بدانیم در تحقیق‌مان دنبال چه هستیم؛ به عبارتی سؤالمان چیست. پس از آنکه سؤالمان روشن شد، بدون هیچ‌گونه پیش‌داوری سراغ مطالعات مقدماتی برویم تا بتوانیم هم سؤالمان را کامل‌تر کنیم و هم اینکه بتوانیم یک طرح تحقیق مناسب تهیه کنیم. بهترین راه برای تهیه‌ی طرح تحقیق، این است که سؤال اصلی را به سؤالات فرعی تجزیه کنیم، ضمن اینکه این سؤالات فرعی را باید به نحو منطقی و قابل قبول به هم مرتبط کنیم. جهت تهیه‌ی طرح تحقیق، از مصاحبه نیز می‌توان کمک گرفت. مصاحبه با افراد صاحب نظر. پس از تهیه‌ی طرح تحقیق شروع به مطالعه‌ی نهایی می‌کنیم که متن تحقیق ما را تشکیل می‌دهند. در پایان تحقیق، نتیجه‌ی تحقیق آورده می‌شود. پس هر تحقیق شامل سه مرحله‌ی کلی است: ۱ -

مقدمه ۲ - متن ۳ - نتیجه

نکته‌ی منفی ندارد.

نکات مثبت: ۱ - بر خلاف اغلب کتب روش تحقیق که به مطالب شکلی و صورتی می‌پردازند، در این کتاب واقعاً به روش و آموزش روش تحقیق پرداخته شده است.

۲ - مطالب نظری مطرح شده با مثال‌های متعدد و خوب، عملاً تبیین شده است.

۳ - روح علمی و تواضع در سرتاسر کتاب مشهود است و سعی بر این است که به محقق علوم اجتماعی نیز این مطلب منتقل شود.

۴ - خواندن این کتاب برای کلیه‌ی محققین علوم انسانی و اجتماعی مفید است و مکمل سایر مطالعات روشی آنان خواهد بود.

روش تحقیق

دکتر علی قائمی

کتاب حاضر روش تحقیق را با تأکید بر مکتب‌شناسی دنبال می‌کند. قسمت‌هایی از مطالب آن قبل و بعد از انقلاب اسلامی در حوزه‌ی علمیه‌ی قم و دانشکده‌های مختلف تدریس شده اما با تجدید نظر کلی و بازنویسی و حذف اضافات به صورت کتاب حاضر چاپ شده است. این کتاب با یک مقدمه از مؤلف و ۱۵ بخش و ۶۱ فصل ترکیب و بنا به گفته‌ی مؤلف یک کشف شخصی نیست بلکه معجونی است از آنچه دیگران گفته و عمل نموده و نویسنده در تجربه و عمل به دست آورده است. هدف از تصنیف کتاب این بود چون یكروش منسجم نبوده و بسیاری از محققین با تحمل زحمات فراوان نمی‌توانستند نتیجه‌ی خوبی از زحمات خود بگیرند. ارائه‌ی این چنین مجموعه‌ای از محققین و استفاده از تجربیات صاحب‌نظران می‌تواند راهنمای خوبی باشد؛ لذا مؤلف در ابتدای کتاب خود به وضع آشفته‌ی انتشارات و کتاب‌ها پرداخته که خیلی از آنها ترجمه‌ی کتاب دیگر یا خلاصه‌ی کتاب و یا اقتباس از کتب خارجی است که اسم آن را کتاب گذاشته‌اند.

اشکالات آن از قبیل حب بغض‌ها، تحمیل اعتقاد خود به دیگران، غلط اغراء گوئی و یا شخصیت زدگی و به کارگیری سلیقه‌های ناچور که حکایت از تنها به قاضی رفتن دارو که با یک تحقیق و ارائه‌ی یک حقیقت اصلاً تطابق ندارد. در بخش اول و دوم کتاب

این کتاب به عنوان یک مرجع تحقیق یا به عنوان یک کتاب درسی دوره‌ی مقدماتی روش‌های تحقیق برای استفاده‌ی دانشجویان فوق‌لیسانس و دکتری است که در یک سمینار تحقیق ثبت نام نموده‌اند. کسانی که رساله می‌نویسند و یا برای محققان حرفه‌ای نوشته شده است. با وجود اینکه مؤلف این کتاب را مقدمه‌ی راهنمای محققان دانسته، می‌توان گفت که تقریباً بخش اعظم نیازهای دانشجویان رشته‌های تعلیم و تربیت روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، علوم اجتماعی و راهنمایی و مشاوره را در رابطه با اصول و روش‌های تحقیق برآورده می‌سازد.

نویسنده به طور خلاصه و فشرده در سطح مقدماتی در هر یک از مباحث وارد می‌شود و با استفسار موارد به نقد و تحلیل آنها می‌پردازد. فصل اول در جستجوی معرفت انسان در مسیر کنجکاوی و جستجوی معرفت به تحقیق رسید و تحقیق فرایندی رسمی‌تر، سیستماتیک‌تر و عمیق‌تر در اجرای روش تحلیل علمی است. تحقیق را می‌توان به تجزیه و تحلیل و ثبت عینی و سیستماتیک مشاهدات کنترل شده که ممکن است به پروراندن قوانین کلی اصول یا نظریه‌هایی بیانجامد و به پیش بینی و یا احتمالاً به کنترل نهایی رویدادها منتج شود، تعریف کرد. آنگاه مقاصد تحقیق و انواع تحقیق را بر شمرده و توضیح می‌دهد.

فصل دوم: انتخاب مسئله و تهیه طرح تحقیق. یک مسئله‌ی تحقیقی خوب مسئله‌ای است که از کیفیت مهم بودن، بدیع بودن و عملی بودن برخوردار باشد. محقق باید مسئله‌ی پیشنهاد شده را براساس شایستگی امکان دسترسی به داده‌ها، نیازهای مالی طرح، محدودیت زمانی و مشکلات و موانع اجتماعی موجود ارزشیابی کند. آنگاه به روش‌های متداول طرح‌های تحقیق مؤسسات و طریقه عملی آنها را توضیح می‌دهد.

فصل سوم: تحقیق تجربی. تحقیق تجربی روش سیستماتیک و منطقی برای پاسخ دادن به این سؤال است اگر این کار تحت شرایط کنترل شده‌ی انجام گیرد، چه خواهد شد. تجربه‌ی روش کلاسیک آزمایشگاه علم است که در آن عناصر دست کاری شده و آثار مشاهده شده را می‌توان کنترل کرد. این روش، پیچیده‌ترین، دقیق‌ترین و مؤثرترین روش برای کشف و پروراندن رشته‌ای از دانش سازمان یافته است.

فصل چهارم: در این فصل در رابطه با تحقیق برآوردی (مثل پیمایش‌ها، بررسی افکار عمومی، برآورد ملی پیشرفت آموزشی) و تحقیق ارزشیابی (در تحقیق ارزشیابی محقق به کاربرد یافته‌های خود توجه دارد و در بی قضاوت درباره‌ی ثمربخشی و مطلوب بودن فرآیند یا برنامه است) و تحقیق توصیفی (مثل تحلیل اسناد یا محتوا، مطالعات موردی، مطالعات قوم‌نگاری، مطالعات اجتماعی) بحث شده است.

فصل پنجم: تحقیق تاریخی، تاریخ گزارش واقعی و یکپارچه میان اشخاص رویدادها، زمان‌ها و مکان‌ها است. با شناخت گذشته می‌کوشیم زمان حال را بشناسیم و تاحدودی آینده را پیش‌بینی کنیم. سپس درباره‌ی منابع تاریخی و انتقاد تاریخی بحث می‌کند. فصل ششم: ابزارها و روش‌های تحقیق. پژوهشگر از میان ابزارها و روش‌های جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها که براساس آنها فرضیه‌ها را می‌توان آزمایش کرد، مناسب‌ترین را انتخاب می‌کند.

وسایل جمع‌آوری داده‌ها که مفید بودن آنها در پژوهش به اثبات رسیده است، عبارتند از: پرسشنامه‌ها، عقیده سنج‌ها، روش‌شناسی، مشاهده‌ی چک لیست‌ها، مقیاس‌های درجه‌بندی کارت‌های امتیاز، نمونه‌های درجه‌بندی شده‌ی اسناد یا تحلیل محتوا مصاحبه‌ها، آزمون‌ها و سیاهه‌های روانی، گروه نگارها، روش‌های کیست آن و مقیاس‌های فاصله‌ی اجتماعی.

فصل هفتم تحلیل توصیفی داده‌ها. در این فصل ابتدائی‌ترین مفاهیم آماری مورد بحث قرار می‌گیرد. تحلیل آماری عبارت است از روش مبتنی بر ریاضی جمع‌آوری، تنظیم، تحلیل، تعبیر و تفسیر داده‌های عددی که یکی از مراحل اساسی روش‌های تحقیق به شمار می‌رود. تحلیل آمار توصیفی شامل توصیف گروه خاصی است. تحلیل آماری استنباطی به قضاوت درباره‌ی تمامی جامعه که فرض بشود گروه نمونه‌ی مورد تحقیق به آن جامعه مربوط است، می‌انجامد.

فصل هشتم: تحلیل استنباطی داده‌ها. آمار یکی از ابزارهای ضروری در دست پژوهشگران است که با استفاده از آن می‌توانند مشاهدات خود را در مورد خصایص

پیچیده‌ترین و منظم‌ترین نوع خواندن است، در این نوع، خواننده نه تنها یک کتاب، بلکه کتاب‌های زیادی می‌خواند و آنها را کنار هم می‌گذارد و روابط آنها را با یکدیگر و با توجه به موضوعی که در آن زمینه نوشته شده‌اند، تعیین می‌کند. نکات مثبت: تمام مباحث به صورت روان و قابل استفاده است. نکات منفی: در صفحه‌ی ۳۷ تعریف از آمریکا کرده است.

ابزار و وسایل تحقیق روش‌های انتخاب و تحقیق محمد دشتی

همان‌طور که از نام کتاب پیداست، شیوه‌ی تحقیق و ابزار لازم برای تحقیق را معرفی می‌کند. شامل دو فصل عمده می‌باشد. فراگیری و خودسازی (مباحثی را مطرح می‌کند که یک محقق ابتدا باید مطالعه‌ی خودش را انتخاب کند و مهم نماید و بعد شروع نماید به جمع‌آوری اطلاعات و طرز مطالعه را بیان می‌کند و شیوه‌ی بایگانی اطلاعات را یاد می‌دهد و فن فهرست‌گیری و خلاصه نویسی را آموزش می‌دهد. به کارگیری اطلاعات و سازندگی (شیوه‌ی تحقیق و بررسی و نقش مسائل معنوی را در تحقیق گوشزد می‌کند) و آفات علم را مختصر شرح می‌دهد و در قسمت آخر چهار مبحث مهم را به صورت خیلی فشرده مورد بحث قرار می‌دهد.

۱- سخنوری ۲- نویسندگی ۳- بحث و مناظره ۴- کلاسداری.

همه‌ی مباحث مطرح شده در کتاب مطلوب و قابل استفاده می‌باشد، خصوصاً برای افرادی که می‌خواهند ابتدا وارد مطالعه و تحقیق شوند. این کتاب شناگری را تعلیم می‌دهد که فرد با فراگیری آن می‌تواند شنا کند.

روش تحقیق در مکتب علی قائمی

کتاب یاد شده روش تحقیق را به خوانندگان خود می‌آموزد. مؤلف تلاش کرده است که با ارائه‌ی یک روش و تز در امر تحقیق، از هدر رفتن نیرو، وقت و سایر امکانات جلوگیری نماید. در بخش تحقیق: به تعریف تحقیق از نظر لغت پرداخته شده و انواع تحقیق و خصایص و ویژگی‌های کار تحقیقی را بیان کرده و صفات محقق را نیز بیان کرده‌اند و همچنین به عوامل رشد دهنده‌ی تحقیق و نیز عوامل بازدارنده‌ی تحقیق پرداخته شده و مطالبی را در این باره متذکر شده‌اند؛ آن‌گاه درباره‌ی روش فیش برداری و چگونگی تهیه فیش و انواع فیش برداری توضیح داده‌اند و فوایدی که بر امر فیش برداری مترتب می‌شود را متذکر شده‌اند و این بخش را با نمودار ساختن در جداول به صورت عینی و ملموس در آورده‌اند و در بخش دیگر به روش مطالعه پرداخته‌اند و راه‌هایی را برای هرچه بهتر استفاده از اوقات، ارائه داده‌اند و روش مطالعه را نیز از لحاظ زمان و مکان و سایر شرایط مطالعه بیان کرده‌اند. سپس یادآور شده‌اند که برای یک تحقیق از چند راه می‌شود استفاده کرد: ۱- از روش مشاهده ۲- روش مصاحبه ۳- روش پرسشنامه و ویژگی‌ها و نکات قوت و ضعف هر کدام از این روش‌ها بیان گردیده است. آن‌گاه به اهمیت ادراک علت اصلی و به اصطلاح به عامل مسلط وقوع یک پدیده اشاره کرده‌اند و بیان می‌دارند که ممکن است در پدید آمدن یک مسئله، عوامل گوناگون دخالت داشته باشد، ولی تلاش محقق در کسب آگاهی از عامل مسلط است، که با دریافت و شناخت عالم مسلط امر تحقیق آسان می‌گردد.

و در خاتمه اصول نگارش و اهمیت دقت در امر نگارش را بیان کرده‌اند (لازم به تذکر است که کتاب حاضر نقص چاپی دارد و چندین صفحه سفید وجود دارد ص ۳۶۸ به بعد)

نکات مثبت: در موضوع خود مفید و جالب است. از چینش منطقی و خوبی برخوردار است. با ارائه‌ی نمونه و جدول مطالب به صورت ملموس‌تری رخ می‌نماید.

روش‌های تحقیق در علوم تربیتی جان بست

آنها و شیوه‌های ارزیابی و اعتباریابی این روش‌ها و ابزارها به گونه‌ای روشن و عملی مورد بحث قرار گرفته است. مؤلف می‌گوید وسایل جمع‌آوری داده‌ها که مفید بودن آنها در پژوهش به اثبات رسیده است، عبارتند از پرسشنامه‌ها، عقیده‌سنج‌ها، روش‌شناسی، مشاهده‌ی چک لیست‌ها، مقیاس‌های درجه‌بندی، کارت‌های امتیاز، نمونه‌های درجه‌بندی شده، اسناد یا تحلیل محتوا، مصاحبه‌ها، آزمون‌ها و سیاهه‌های روانی، گروه‌نگاری، روش‌های کیست آن و مقیاس‌های فاصله‌ی اجتماعی.

مؤلف می‌گوید که پژوهشگر خود را در برابر محدودیت‌ها و منابع خطاها که ذاتی فرآیندهای تحلیل و تعبیر و تفسیر داده‌ها است، مصون نگه‌دارد. همچنین، اشتباه میان اظهار نظرها و حقایق، ناتوانی در شناخت محدودیت‌ها، جدول بندی نارسا و بدون وقت، روش‌های آماری نامناسب، اشتباهات محاسبه‌ای، منطقی غلط، سوگیری‌های ناآگاهانه‌ی محقق، فقدان ابتکار، هر یک را به طور روشن بیان می‌کند. در فصل هفتم، فقط مفاهیم آماری مورد بحث قرار گرفت. مثل آمار توصیفی، آمار استنباطی، مؤلف می‌گوید تحلیل آماری عبارت است از روش مبتنی بر ریاضی، جمع‌آوری، تنظیم، تحلیل و تعبیر و تفسیر داده‌های عددی. تحلیل آمار توصیفی شامل توصیف گروه خاصی است و تحلیل آمار استنباطی به قضاوت درباره‌ی تمامی جامعه که فرض می‌شود گروه نمونه‌ی مورد تحقیق به آن جامعه مربوط است. آن‌گاه نتیجه می‌گیرد که آمار، خدمتگذار منطق است نه ارباب آن، وسیله‌ی تحقیق است نه هدف آن.

در فصل هشتم، تحلیل استنباطی داده‌ها بیان شده است و مؤلف می‌گوید: آمار یکی از ابزارهای ضروری در دست پژوهشگران است که با استفاده از آن می‌توانند مشاهدات خود را در مورد خصائص گروه‌های نمونه، به جامعه تعمیم دهند و یا جامعه را از روی خصائص گروه‌های نمونه استنباط کنند.

تصمیم‌های آماری نه براساس قطعیت، بلکه بر مبنای برآوردهای احتمالی استوارند. در این فصل قضیه‌ی حد مرکزی، خطاهای نمونه‌گیری، واریانس، فرض صفر سطوح اطمینان و آزمون یک دامنه‌ای و دو دامنه‌ای مورد بحث قرار گرفت و درباره‌ی آنها توضیح داده شده است.

در فصل نهم، استفاده از منابع تحقیق مانند کتابخانه، کتاب‌های منبع، نشریات علمی و سایر منابع اطلاعاتی شرح داده شده، همچنین منابع گسترده‌ی دولت مرکزی شامل تولید، گردآوری و نشر مطالعات مربوط به پژوهش‌های آموزشی توضیح داده شد. در آخر فهرست جامعی از منابع مورد نیاز تحقیق در تعلیم و تربیت ارائه شده است.

در فصل دهم، روش تهیه‌ی گزارش تحقیق و چاپ آن و نیز چگونگی تهیه‌ی جداول و نمودارها و موارد کاربردی آنها همراه با روش ارزیابی از یک گزارش تحقیقی مورد بررسی قرار گرفته است.

نکات مثبت: کتاب علمی است، اما با سبک روان تدوین شده که قابل استفاده برای محقق می‌باشد.***

دیگر منابع قابل استفاده در حوزه‌ی روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

کتابشناسی روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی دکتر سیدرضا نقیب السادات

عنوان: پژوهش
نویسنده: امیر حسین آریان‌پور
مترجم:
ناشر: امیر کبیر
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۵۸
تعداد صفحات: ۸۷ صفحه

گروه‌های نمونه به جامعه تعمیم دهند و یا خصائص جامعه را از روی خصائص گروه‌های نمونه استنباط کنند.

فصل نهم: استفاده از منابع اطلاعات. عملاً تمامی معارف بشری را می‌توان در کتابخانه‌ها یافت. هم متخصصان و هم دانشجویان دوره‌های فوق لیسانس و دکتری باید با کتابخانه، تسهیلات و خدمات آن آشنا باشند.

میکروفیش‌ها، سوپر میکروفیش‌ها، فوق میکروفیش‌ها، کاتالوگ کارتی، نشریات دوره‌ای، خلاصه‌ها، فرهنگنامه‌های تخصصی نشریات، اطلاعات عمومی، کتاب‌های راهنما، کتاب‌های سال و راهنماها، لغت‌نامه‌های تخصصی و زندگی‌نامه‌ها از جمله منابع کتابخانه‌ای است.

فصل دهم: گزارش تحقیق. سبک نوشتن گزارش باید روشن، خلاصه، دقیق و کاملاً عینی باشد. برای روشن ساختن مفاهیم داده‌ها می‌توان از جداول و نمودارها استفاده کرد و آنها باید از نظر شکل مکانیکی درست و کامل بوده و با چنان دقتی تنظیم شوند که تصویری درست و بدون اشتباه را ارائه دهند. آن‌گاه نویسنده چارچوب خیلی جالبی از گزارش تحقیق ارائه می‌دهد و در آخر نمونه‌ی جالبی از ارزشیابی گزارش تحقیق را با طرح سؤالاتی درباره‌ی هر کدام از چارچوب استاندارد گزارش تحقیق را نشان می‌دهد.

نکات مثبت: سه پاراگراف اول معرفی اجمالی حقایق از نکات مثبت کتاب است. نکات منفی: ص ۱۸ س ۱۴ استدلال قیاسی ... این ناشی از عدم شناخت قیاس است و اشکالات بعدی و اصلاحات دیگران در مواد قضایا است نه در صورت در ص ۲۴ س ۱۵ به نظر من بعید است ... نویسنده مطلب درستی را با این حرف باطل قیاس کرده است: چراکه مجموعه بی‌نظمی‌های کوچک نظم بزرگ نمی‌شود.

روش‌های تحقیق در علوم تربیتی و رفتاری

جان بست

کتاب فوق یکی از منابع مهم روش‌های تحقیق است که دارای ۱۰ فصل زیر می‌باشد: در فصل اول: مفهوم و تاریخچه‌ی تحقیق، انواع تحقیق و روش‌های ساده‌ی نمونه‌گیری مورد بحث قرار گرفت. مؤلف می‌گوید، روش تحقیق علمی ابتدا به عنوان روشی در علوم مادی به کار رفته است، آن‌گاه روش متداولی برای علوم رفتاری هم شده است. در این بخش تفاوت‌های میان تحقیق برآوردی، ارزشیابی و توصیفی مورد بحث قرار گرفت. همچنین طرحی که تحقیق را به تاریخی، توصیفی و تجربی طبقه‌بندی می‌کند، ارائه گردید.

در فصل دوم، انتخاب موضوع تحقیق، مراحل تهیه‌ی طرح تحقیق و اصولی که باید در ارائه‌ی یک طرح پیشنهادی تحقیق مراعات شود، بررسی شده است. مؤلف می‌گوید انتخاب یک مسئله‌ی مناسب، یکی از کارهای مهمی است که محقق تازه‌کار با آن روبه‌رو است. می‌گوید یک مسئله‌ی تحقیقی خوب مسئله‌ای است که از کیفیت مهم بودن، بدیع بودن و علمی بودن برخوردار باشد. می‌گوید یکی از راه‌های کسب مهارت در تحقیق، اجرای یک تحقیق عملی هم‌زمان با گذراندن درس روش‌های تحقیق است. راه دیگر، نوشتن یک طرح پیشنهادی تحقیق است که می‌تواند نمای مراحل فرآیند تحقیق جز جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و تنظیم نتایج را شامل شود.

در فصل سوم، تحقیق تجربی روش سینماتیک و منطقی را توصیف کرده است؛ می‌گوید این طرح را پاسخ دادن به سؤالات فراهم می‌کند. همچنین در این بخش، طرح تجربی، برنامه یا پیش‌نویسی را برای اجرای مراحل آزمایش می‌آورد، آن‌گاه سه طرح پیش‌آزمایشی، شبه‌آزمایشی و آزمایش واقعی مطرح و موارد کاربردی و نیز محاسن و محدودیت‌های هر یک را به اختصار مورد بحث قرار داده است.

در فصل چهارم، تحقیق برآوردی - ارزیابی و توصیفی را شرح داده است و وجه تمایز هر یک را مطرح کرده است.

در فصل پنجم، شیوه‌ی تحقیق تاریخی را بیان می‌کند.
در فصل ششم، روش‌ها و ابزارهای جمع‌آوری داده‌های تحقیقی، طرز ساختن و کاربرد

قیمت:

عنوان: روش تحقیق در علوم اجتماعی

نویسنده: ریمون کیوی، لوک وان کامپنهود
مترجم: عبدالحسین نیک گهر
ناشر: توتیا
نوبت چاپ:
سال انتشار:

عنوان: روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی (ج ۱ و ۲)

نویسنده: ارل بیی
مترجم: رضا فاضل
ناشر: سمت
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۸۴
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: روش تحقیق در محتوای مطبوعات

نویسنده: کاظم معتمد نژاد
مترجم:
ناشر: انتشارات دانشکده‌ی علوم ارتباطات اجتماعی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۵۶
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: طرح تحقیق و روش‌های مورد پژوهی

نویسنده: رابرت کی بین
مترجم: هوشنگ ناییبی
ناشر: مؤسسه فرهنگی آینده پویان تهران
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۷۸
تعداد صفحات: ۱۸۴
قیمت: ۱۱۰۰۰ ریال

عنوان: تحلیل محتوا در علوم اجتماعی و انسانی

نویسنده: ال آر هولستی
مترجم: نادر سالار زاده امیری
ناشر: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۳
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: روش تحقیق در انسان شناسی

نویسنده: پرتی. ژ. پلتو
مترجم: محسن ثلاثی
ناشر: انتشارات علمی
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۷۵
تعداد صفحات: ۳۱۷
قیمت: ۹۸۰۰ ریال

عنوان: تحلیل محتوا

نویسنده: لورنس باردن
مترجم: ملیحه آشتیانی و محمد یمینی دوزی سرخابی
ناشر: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۵
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: روش‌های تحقیق در علوم انسانی

نویسنده: سیاوش خلیلی شورینی
مترجم:
ناشر: انتشارات یادواره کتاب
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۷۵
تعداد صفحات: ۱۵۸
قیمت: ۸۰۰۰ ریال

عنوان: تحلیل محتوا، مبانی روش شناسی

نویسنده: کلوس کریپندورف
مترجم: هوشنگ ناییبی
ناشر: نشر نی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۸
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: روش شناسی مطالعات دینی

نویسنده: احد فرامرزی قرا ملکی
مترجم:
ناشر: انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۸۰
تعداد صفحات: ۳۶۰
قیمت: ۱۸۰۰۰ ریال

عنوان: تحلیل پیام‌های رسانه‌ای - کاربرد تحلیل محتوای کمی در تحقیق

نویسنده: دانیل رایف، استفن لیسی، فردریک جی فیکو
مترجم: مهدخت بروجردی علوی
ناشر: انتشارات سروش

نوبت چاپ:

سال انتشار: ۱۳۸۱

تعداد صفحات:

قیمت:

سال انتشار: ۱۳۸۴

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: تحقیق در رسانه‌های جمعی

نویسنده: راجر دی ویمر، جوزف آر دومینیک

مترجم: کاوس سید امامی

ناشر: انتشارات سروش

نوبت چاپ:

سال انتشار: ۱۳۸۴

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی

نویسنده: دلاور، علی

مترجم:

ناشر: انتشارات رشد

نوبت چاپ: چاپ سوم

سال انتشار: ۱۳۷۴

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: روش‌های تحقیق در ارتباطات

نویسنده: احمد پیشه‌ور

مترجم:

ناشر: انتشارات سیمای شرق

نوبت چاپ:

سال انتشار: ۱۳۸۲

تعداد صفحات:

قیمت:

نویسنده:

مترجم:

ناشر: انتشارات رشد

نوبت چاپ: چاپ پنجم

سال انتشار: ۱۳۷۸

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: روش‌های پژوهش رسانه‌ها

نویسنده: آرتور آسابرگر

مترجم: محمد حافظی

ناشر: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها

نوبت چاپ:

سال انتشار: ۱۳۷۹

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

نویسنده: سارو خانی، باقر

مترجم:

ناشر: انتشارات علمی و فرهنگی

نوبت چاپ: جلد اول

سال انتشار: ۱۳۷۲

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: روش تحلیل رسانه‌ها

نویسنده: آرتور آسابرگر

مترجم: پرویز اجلالی

ناشر: انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها

نوبت چاپ:

سال انتشار: ۱۳۸۰

تعداد صفحات:

قیمت:

نویسنده: ساروخانی، باقر

مترجم:

ناشر: انتشارات علمی و فرهنگی

نوبت چاپ: جلد دوم

سال انتشار: ۱۳۷۷

تعداد صفحات:

قیمت:

عنوان: روش‌های تحقیق در علوم اجتماعی

نویسنده: ساروخانی، باقر

مترجم:

ناشر: نشر دیدار

نوبت چاپ: جلد سوم

سال انتشار: ۱۳۸۲

عنوان: روش‌های تحقیق رسانه‌ای؛ اندازه‌گیری مخاطبان، واکنش‌ها و

تأثیر

نویسنده: بری گوئتر

مترجم: مینو نیکو

ناشر: انتشارات سروش

نوبت چاپ:

تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: راهنمای عملی آماده سازی طرح‌های تحلیل محتوا

نویسنده: نقیب السادات، سید رضا
مترجم:
ناشر: پژوهشگاه فرهنگ و معارف
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۸۴
تعداد صفحات: ۶۰
قیمت: ۵۰۰۰ ریال

قیمت:

عنوان: روش پیمایش در تحقیق اجتماعی

نویسنده: دواس، دی. ای.
مترجم: مریم رفعت‌جاه و رخساره کاظم
ناشر: نشر ملی مطالعات و سنجش افکار عمومی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۶
تعداد صفحات: ۴۹۸ صفحه
قیمت:

عنوان: راهنمای عملی آماده سازی طرح‌های پیمایشی

نویسنده: نقیب السادات، سید رضا
مترجم:
ناشر: مؤسسه فنون انتشار جمعی
نوبت چاپ: اول
سال انتشار: ۱۳۸۳
تعداد صفحات: ۶۵
قیمت: ۵۰۰۰ ریال

عنوان: روش‌های علوم اجتماعی

نویسنده: دو ورژه، موریس
مترجم: خسرو اسدی
ناشر: انتشارات امیرکبیر
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۶۲
تعداد صفحات: ۴۱۴ صفحه
قیمت:

عنوان: تحلیل محتوا در رسانه‌های گروهی

نویسنده: باد ریچارد دبلیو
مترجم: معصومه خسروانی
ناشر: مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌های صدا و سیما
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۶۸
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: رگرسیون چند متغیری در پژوهش‌های رفتاری

نویسنده: کرلینجر، فرد ان. و الازار پدهازور
مترجم: حسن سرایی
ناشر: مرکز نشر دانشگاهی
نوبت چاپ: جلد اول و دوم.
سال انتشار: ۱۳۶۶
تعداد صفحات:
قیمت:

عنوان: مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق

نویسنده: سرایی، حسن
مترجم:
ناشر: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها «سمت»
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۲
تعداد صفحات: ۲۵۶ صفحه
قیمت:

عنوان: نحوه‌ی انجام تحقیقات اجتماعی

نویسنده: بیکو، ترزال
مترجم: ترجمه‌ی هوشنگ نابیی
ناشر: انتشارات روش
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۷
تعداد صفحات: ۵۹۳ صفحه
قیمت:

عنوان: آمار غیرپارامتری برای علوم رفتاری

نویسنده: سیگال، سیدنی
مترجم: یوسف کریمی
ناشر: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۲
تعداد صفحات: ۳۸۴ صفحه
قیمت:

عنوان: تحقیقات اجتماعی

نویسنده: بالاک، هوبرت
مترجم: ابراهیم پاشا
ناشر: انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها «سمت»
نوبت چاپ:
سال انتشار: ۱۳۷۲
تعداد صفحات: ۲۵۶ صفحه

عنوان: تفکر آماری

نویسنده: فیلیپس، جان. ال.
 مترجم: کاظم ایزدی
 ناشر: انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی
 نوبت چاپ:
 سال انتشار: ۱۳۷۱
 تعداد صفحات: ۲۱۷ صفحه
 قیمت:

مترجم: عبدالقادر سواری
 ناشر: پژوهشکده حوزه و دانشگاه
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۸۰
 تعداد صفحات: ۵۰۰
 قیمت: ۱۳۵۰۰ ریال

عنوان: هنر پژوهش موردی

نویسنده: رابرت ای استیک
 مترجم: محمد علی حمید رفیعی
 ناشر: دفتر پژوهشهای فرهنگی
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۷۹
 تعداد صفحات: ۱۸۴
 قیمت:

عنوان: مبانی پژوهش در علوم رفتاری

نویسنده: کرلینجر، فرد. ان
 مترجم: حسن پاشا شریفی و جعفر نجفی زند
 ناشر: انتشارات آوای نور
 نوبت چاپ:
 سال انتشار: ۱۳۷۴
 تعداد صفحات: ۵۷۸ صفحه
 قیمت:

عنوان: تحقیق عملی

نویسنده: ارنست، تی استرینگر
 مترجم: سید محمد اعرابی، داوود ایزدی
 ناشر: دفتر پژوهشهای فرهنگی
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۷۸
 تعداد صفحات: ۲۰۰
 قیمت:

عنوان: روش‌های پژوهش در علوم رفتاری

نویسنده: کرلینجر، فرد. ان
 مترجم: حسن پاشا شریفی و جعفر نجفی زند
 ناشر: انتشارات آوای نور
 نوبت چاپ:
 سال انتشار:
 تعداد صفحات:
 قیمت:

عنوان: روش تحقیق کیفی در جامعه‌شناسی

نویسنده: دیوید سیلور من
 مترجم: محسن نلائی
 ناشر: مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تبیان
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۷۹
 تعداد صفحات: ۲۶۹
 قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

عنوان: روش تحقیق کتابخانه‌ای

نویسنده: نکونام، جعفر
 مترجم:
 ناشر: انتشارات دانشگاه قم
 نوبت چاپ: سوم
 سال انتشار: ۱۳۸۵
 تعداد صفحات: ۲۱۴
 قیمت: ۱۷۰۰۰

عنوان: روش‌های پژوهش در علوم اجتماعی

نویسنده: چاوا فرانکفورد: دیوید ناچمیاس
 مترجم: فاضل لاریجانی، رضا فاضلی
 ناشر: انتشارات سروش
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۸۱
 تعداد صفحات: ۸۱۵
 قیمت: ۵۵۰۰۰ ریال

عنوان: راهنمای عملی پژوهش‌های تربیتی

نویسنده: هومن، عباس
 مترجم:
 ناشر: مؤسسه فرهنگی منادی تربیت
 نوبت چاپ: اول
 سال انتشار: ۱۳۸۲
 تعداد صفحات: ۴۳۴
 قیمت: ۲۴۰۰۰ ریال

*منبع: نعمت زاده، شهین. کتاب‌شناسی توصیفی روش تحقیق، مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، تهران: ۱۳۶۶.
 **منبع:

عنوان: روش تحقیق علوم اجتماعی از اثبات‌گرایی تا هنجارگرایی

نویسنده: محمد محمد آرمیان